Valtuutettu Ampujan ja 6 muun valtuustoaloite koskien aluevaltuuston valtuustoaloitetoimintatapoja

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto on ollut olemassa nyt yli neljä vuotta. Hyvinvointialue on saatu perustettua. Henkilöstö on saatu siirrettyä kunnista eivätkä palvelut ole romahtaneet. Meillä on nyt hallintosääntö, HUS-yhtymän perussopimus ja monta muuta asiaa, mitä aluevaltuusto on aikanaan hyväksynyt.

Aluevaltuusto voi tänään tyytyväisenä hyväksyä viime vuoden tilinpäätöksen. Saamme kuitattua edellisten vuosien kertyneet tappiot ja olemme ensimmäisenä hyvinvointialueena Suomessa rahoituslain vaatimassa tasapainossa. Alueen asukkaiden sote-palvelut toimivat pääosin hyvin.

Hyvinvointialueen verkkosivuilla on tiivistetty asukkaille tiedoksi aluevaltuuston tehtävä seuraavasti: Aluevaltuuston tehtävistä säädetään hyvinvointialueesta annettavassa laissa. Aluevaltuusto päättää muun muassa hyvinvointialuestrategiasta, hyvinvointialueen hallintosäännöstä sekä hyvinvointialueen talousarviosta ja taloussuunnitelmasta. Lisäksi aluevaltuusto asettaa aluehallituksen ja hyvinvointialueen muut toimielimet sekä valitsee hyvinvointialuejohtajan.

Laki hyvinvointialueesta 30 §:n (611/2021) mukaan hyvinvointialueen asukkaalla on aloiteoikeus. Lakitekstissä ei ole mainintaa valtuustoaloitteesta. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännössä määritellään valtuustoaloite. Kyse on valtuutetun aloiteoikeudesta. Myös aluehallitukselle osoitettava kysymys on kuvattu hallintosäännössä.

Valtuustoaloitteista ja -kysymyksistä on tullut aluevaltuuston kokousten pääasiallinen sisältö. Tänä vuonna valtuustoaloitteiden ja -kysymysten osuus aluevaltuuston kokouksissa on kaikista käsiteltävistä asioista ollut:

- 24.2.2026 aloitteet ja kysymykset 7 kohtaa. Koko lista 13 kohtaa

- 28.4.2026 aloitteet ja kysymykset 16 kohtaa. Koko lista 20 kohtaa

- 9.6.2026 aloitteet ja kysymykset 9 kohtaa. Koko lista 17 kohtaa

Yhteenlaskettuna tämän vuoden aluevaltuuston kokouksista aloitteet ja kysymykset ovat olleet 32 kaikkiaan käsiteltävistä 50 kohdasta eli 64 % aluevaltuuston käsiteltävänä olevista asioista.

Neuvottelutoimikunta on kiinnittänyt asiaan huomiota ja valtuustoaloitteiden hallitsevaa roolia valtuuston kokouksissa ilmeisesti pyritään vähentämään. Jos näin tapahtuu, niin se on oikea suunta. Valtuustoaloitteista on nyt tullut aluevaltuutettujen luottamustoimen hoitamisen pääasiallinen sisältö. Valtuustoaloite tai -kysymys eivät ole suoraan ja välittömästi päätöksentekoa.

Me allekirjoittaneet aluevaltuutetut toivomme, että neuvottelutoimikunta saa aikaan kaikkien ryhmien hyväksymän toimintatavan muutoksen, jolla aluevaltuusto palaa juurilleen eikä jatka valtaosin aloitevaltuustona.

Allekirjoitettu

9.6.2026

Ampuja Ari / aloitteen jättäjä

Mönttinen Ari

Piirtola Mikko

Laakso Mikko

Ohvo Niko

Taussi Liina

Järvenpää Kaarina